

KẾ HOẠCH BÀI DẠY

Bài 11:

TRẬT TỰ THẾ GIỚI SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI (Thời lượng: 01 tiết)

Ngày soạn: 26/11/2023.

Tiết PPCT: 13.

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức: Sau khi học xong bài, học sinh

- Biết được sự hình thành trật tự thế giới mới Trật tự hai cực I-an-ta sau Chiến tranh thế giới thứ hai.
- Biết được sự hình thành, mục đích và vai trò của tổ chức Liên hợp quốc.
- Trình bày được những biểu hiện của cuộc Chiến tranh lạnh và những hậu quả của nó.
- Biết được đặc điểm trong quan hệ quốc tế sau Chiến tranh lạnh.
- Quan sát hình 22 SGK, tìm hiểu về các nhân vật Séc-sin, Ru-dơ-ven, Xta-lin.
- Nêu nhận xét về vai trò của Liên hợp quốc đối với việc giải quyết một số vấn đề mang tính quốc tế hiện nay.
- Giải thích được khái niệm thế nào là Chiến tranh lạnh.

2. Năng lực

- **Năng lực chung:** Năng lực giao tiếp và hợp tác; tự học; giải quyết vấn đề.
- **Năng lực chuyên biệt**
- + Tái hiện kiến thức lịch sử, xác định mối quan hệ giữa các sự kiện, hiện tượng lịch sử.
- + Phân tích, nhận xét, quan sát và liên hệ thực tế. Phương pháp học tập bộ môn.
- + Nhận xét về vai trò của Liên hợp quốc đối với việc giải quyết một số vấn đề mang tính quốc tế hiện nay. Giải thích được khái niệm thế nào là Chiến tranh lạnh.

3. Phẩm chất

- Giáo dục lòng yêu quê hương, đất nước, tự hào về lịch sử lâu đời của dân tộc ta, ý thức được vị trí của lao động và trách nhiệm lao động xây dựng quê hương đất nước.
- * Đối với HS khuyết tật:

1. Kiến thức: Sau khi học xong bài, học sinh

- Biết được sự hình thành trật tự thế giới mới Trật tự hai cực I-an-ta sau Chiến tranh thế giới thứ hai.
- Biết được sự hình thành, mục đích và vai trò của tổ chức Liên hợp quốc.
- Biết được những biểu hiện của cuộc Chiến tranh lạnh và những hậu quả của nó.
- Biết được đặc điểm trong quan hệ quốc tế sau Chiến tranh lạnh.
- Quan sát hình 22 SGK, tìm hiểu về các nhân vật Séc-sin, Ru-dơ-ven, Xta-lin.
- Biết được vai trò của Liên hợp quốc đối với việc giải quyết một số vấn đề mang tính quốc tế hiện nay.
- Nêu được khái niệm thế nào là Chiến tranh lạnh.

2. Năng lực

- **Năng lực chung:** Năng lực giao tiếp và hợp tác; tự học; giải quyết vấn đề.
- **Năng lực chuyên biệt**
- + Tái hiện kiến thức lịch sử, xác định mối quan hệ giữa các sự kiện, hiện tượng lịch sử.
- + Phân tích, nhận xét, quan sát và liên hệ thực tế. Phương pháp học tập bộ môn.

+ Nhận xét về vai trò của Liên hợp quốc đối với việc giải quyết một số vấn đề mang tính quốc tế hiện nay. Giải thích được khái niệm thế nào là Chiến tranh lạnh.

3. Phẩm chất

- Giáo dục lòng yêu quê hương, đất nước, tự hào về lịch sử lâu đời của dân tộc ta, ý thức được vị trí của lao động và trách nhiệm lao động xây dựng quê hương đất nước.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên

- Giáo án word và Powerpoint.
- Một số tranh ảnh lịch sử, tư liệu.

2. Học sinh

- Đọc trước sách giáo khoa và hoàn thành các nhiệm vụ được giao.
- Suru tâm tư liệu, tranh ảnh về lịch sử.

III. TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

a) **Mục tiêu:** : Giúp học sinh nắm được một số nét khái quát của bài học đó là nhận biết được một số bức ảnh liên quan đến sự hình thành trật tự thế giới mới sau chiến tranh, đưa học sinh vào tìm hiểu nội dung bài học, tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.

b) **Nội dung :** GV cho học sinh cho HS quan sát các hình ảnh các nguyên thủ của nước Mĩ, Anh, Liên Xô tham dự hội nghị I-an-ta, hình Tổng thư kí lá cờ, buổi họp Liên hợp quốc, hệ thống tên lửa, tàu ngầm của Liên Xô-Mĩ... và sẽ trình bày những hiểu biết của các em về nội dung tranh ảnh đó.

c) **Sản phẩm:** Hình ảnh ba nhân vật ngồi trong hình trên là nguyên thủ của ba nước Anh, Mĩ, Liên Xô tại hội nghị I-an-ta. Hình thứ hai là bản đồ thế giới phân chia khu vực ảnh hưởng của Liên Xô và Mĩ. Biểu tượng lá cờ màu xanh là của tổ chức Liên hợp quốc. Hình tiếp theo là một buổi họp của Liên hợp quốc và cuối cùng Thủ tướng nước ta bắt tay với Tổng thư kí Liên hợp quốc ông ANTONIO GUTERRES (người Bồ Đào Nha), cảnh hành hình tù nhân của bọn khủng bố IS, rời tàu ngầm, tàu sân bay của Nga và Mĩ. Tất cả những hình ảnh đó phản ánh về thế giới sau 1945 đến nay.

d) Tổ chức thực hiện:

Trên cơ sở ý kiến GV dẫn dắt vào bài hoặc GV nhận xét và vào bài mới: Sau CTTG thứ 2, một trật tự TG mới đã được xác lập: Trật tự hai cực I-an-ta, do 2 siêu cường Mĩ và Liên Xô đứng đầu mỗi cực. Sự phân chia thành hai phe TBCN và XHCN đã trở thành đặc trưng lớn chi phối tình hình chính trị TG sau CTTG thứ 2. Điều này được thể hiện như thế nào, chúng ta cùng tìm hiểu trong tiết học ngày hôm nay.

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Hoạt động 1 : Sự hình thành trật tự thế giới mới

a) **Mục đích:** Giúp HS biết được sự hình thành trật tự thế giới mới: Trật tự hai cực I-an-ta sau Chiến tranh thế giới thứ hai. Quan sát hình 22 SGK, tìm hiểu về các nhân vật Sóc-sin,

Ru-dơ-ven, Xta-lin.

b) **Nội dung:** Huy động hiểu biết đã có của bản thân và nghiên cứu sách giáo khoa suy nghĩ cá nhân trả lời các câu hỏi của giáo viên.

c) **Sản phẩm:** HS trả lời được các câu hỏi của giáo viên.

d) Tổ chức thực hiện :

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ học tập	- Từ ngày 4 đến ngày 11 - 2

<p>- HS đọc SGK mục 1 và trả lời các câu hỏi: ? Trật tự thế giới mới được hình thành như thế nào sau Chiến tranh thế giới thứ hai? Quan sát hình 22 SGK, tìm hiểu về các nhân vật Séc-sin, Ru-dơ-ven, Xta-lin.</p> <p>Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ học tập HS đọc SGK và thực hiện yêu cầu. GV khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập, GV đến HS theo dõi, hỗ trợ HS.</p> <p>Bước 3. Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Học sinh trả lời các câu hỏi của GV.</p> <p>Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập HS phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả của các bạn. GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh.</p>	<p>- 1945, nguyên thủ của ba cường quốc là Liên Xô, Mỹ và Anh có cuộc gặp gỡ tại I-an-ta và thông qua những quyết định quan trọng về phân chia khu vực ảnh hưởng ở châu Âu và châu Á giữa hai cường quốc Liên Xô và Mỹ.</p> <p>- Trật tự thế giới mới hình thành: Trật tự thế giới hai cực I-an-ta.</p>
--	---

Hoạt động 2: Sự thành lập Liên hợp quốc

a) Mục đích: Giúp HS biết được sự hình thành, mục đích và vai trò của tổ chức Liên hợp quốc. Quan sát hình 23 nêu nhận xét về vai trò của Liên hợp quốc đối với việc giải quyết một số vấn đề mang tính quốc tế hiện nay.

b) Nội dung: Huy động hiểu biết đã có của bản thân và nghiên cứu sách giáo khoa suy nghĩ cá nhân trả lời các câu hỏi của giáo viên.

c) Sản phẩm: HS trả lời được các câu hỏi của giáo viên.

d) Tổ chức thực hiện :

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
<p>Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ học tập - HS đọc SGK mục 2. - Chia lớp thành 6 nhóm và yêu cầu thảo luận: + Nhóm lẻ: Trình bày sự hình thành, mục đích và vai trò của tổ chức Liên hợp quốc. + Nhóm chẵn: Trình bày vai trò của tổ chức Liên hợp quốc. Quan sát hình 23 nêu nhận xét về vai trò của Liên hợp quốc đối với việc giải quyết một số vấn đề mang tính quốc tế hiện nay.</p> <p>Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ học tập HS đọc SGK và thực hiện yêu cầu. GV khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập, GV đến HS theo dõi, hỗ trợ các nhóm làm việc.</p> <p>Bước 3. Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Các nhóm báo cáo kết quả hoạt động.</p> <p>Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập HS phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả của các nhóm. GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh.</p>	<p>- Thành lập vào tháng 10 – 1945.</p> <p>- Mục đích: nhằm duy trì hoà bình an ninh thế giới, phát triển mối quan hệ hữu nghị giữa các quốc gia dân tộc, thực hiện sự hợp tác quốc tế về kinh tế, văn hoá, xã hội...</p> <p>- Vai trò: Duy trì hoà bình, an ninh thế giới, đấu tranh xoá bỏ chủ nghĩa thực dân và chủ nghĩa phân biệt chủng tộc, giúp đỡ các nước phát triển kinh tế, xã hội,...</p> <p>- Việt Nam gia nhập Liên hợp quốc từ tháng 9 - 1977 và là thành viên thứ 149.</p>

*** Tích hợp GDMT:** nêu nhận xét về vai trò của Liên hợp quốc đối với việc giải quyết vấn đề môi trường hiện nay. Giáo viên nói về biến đổi khí hậu và tình hình môi trường hiện nay đòi hỏi thế giới cần chung tay bảo vệ môi trường.

Hoạt động 3: Chiến tranh lạnh

a) Mục đích: Giúp HS trình bày được những biểu hiện của cuộc Chiến tranh lạnh và những hậu quả của nó. Giải thích được khái niệm thế nào là Chiến tranh lạnh.

b) Nội dung: Huy động hiểu biết đã có của bản thân và nghiên cứu sách giáo khoa suy nghĩ cá nhân trả lời các câu hỏi của giáo viên.

c) Sản phẩm: HS trả lời được các câu hỏi của giáo viên.

d) Tổ chức thực hiện :

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
<p>Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ học tập - HS đọc SGK mục 3 và trả lời các câu hỏi: + Chiến tranh lạnh là gì? + Biểu hiện của chiến tranh lạnh. + Hậu quả để lại của chiến tranh lạnh + Đánh giá tác động của chiến tranh lạnh đối với thế giới.</p> <p>Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ học tập HS đọc SGK và thực hiện yêu cầu. GV khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập, GV đến HS theo dõi, hỗ trợ HS làm việc.</p> <p>Bước 3. Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Học sinh trả lời các câu hỏi của GV.</p> <p>Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập HS phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả của của các bạn. GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh. GV nói thêm: Đây là cuộc chiến phi nghĩa tốn kém vô ích chế tạo các loại vũ khí hủy diệt, trong khi nhiều nơi trên thế giới thiếu ăn, thiếu thuốc men và dịch bệnh... GV nêu ví dụ thêm về chạy đua vũ trang, tàu ngầm, tàu sân bay, bom nguyên tử, tên lửa vượt đại dương xuyên lục địa...</p>	<p>- Chiến tranh lạnh là chính sách thù địch của Mĩ và các nước đế quốc trong quan hệ với Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa. - Biểu hiện: Mĩ và các nước đế quốc ráo riết chạy đua vũ trang, thành lập các khối và căn cứ quân sự, tiến hành các cuộc chiến tranh cục bộ. - Hậu quả: thế giới luôn căng thẳng, chi phí tốn kém cho chạy đua vũ trang và chiến tranh xâm lược,...</p>

Hoạt động 4: Thế giới sau Chiến tranh lạnh

a) Mục đích: Giúp HS biết được đặc điểm trong quan hệ quốc tế sau Chiến tranh lạnh

b) Nội dung: Huy động hiểu biết đã có của bản thân và nghiên cứu sách giáo khoa suy nghĩ cá nhân trả lời các câu hỏi của giáo viên.

c) Sản phẩm: HS trả lời được các câu hỏi của giáo viên.

d) Tổ chức thực hiện :

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
-------------------------------------	----------

<p>Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ học tập - HS đọc SGK mục 4, trả lời câu hỏi theo hình thức nhóm cặp đôi: Trình bày đặc điểm trong quan hệ quốc tế sau Chiến tranh lạnh.</p> <p>Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ học tập HS đọc SGK và thực hiện yêu cầu. GV khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập, GV đến HS theo dõi, hỗ trợ HS làm việc.</p> <p>Bước 3. Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Học sinh trả lời các câu hỏi của GV.</p> <p>Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập HS phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả của của các bạn. GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh.</p>	<p>- Xu hướng hoà hoãn và hoà dịu trong quan hệ quốc tế. - Một trật tự thế giới mới đang hình thành và ngày càng theo chiều hướng đa cực, đa trung tâm. - Dưới tác động của cách mạng khoa học – công nghệ, hầu hết các nước đều điều chỉnh chiến lược phát triển, lấy kinh tế làm trọng điểm. - Nhưng ở nhiều khu vực (như châu Phi, Trung Á,...) lại xảy ra các cuộc xung đột, nội chiến đẫm máu với những hậu quả nghiêm trọng. * Xu thế chung của thế giới ngày nay là hoà bình ổn định và hợp tác phát triển.</p>
---	--

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

a) Mục tiêu: Nhằm củng cố, hệ thống hóa, hoàn thiện kiến thức mới mà HS đã được lĩnh hội ở hoạt động hình thành kiến thức về trật tự thế giới sau chiến tranh lạnh.

b) Nội dung: GV giao nhiệm vụ cho HS trả lời các câu hỏi

c) Sản phẩm: Trả lời các câu hỏi của GV

d) Tổ chức thực hiện:

GV giao nhiệm vụ cho HS và chủ yếu cho làm việc cá nhân, trả lời các câu hỏi trắc nghiệm. Trong quá trình làm việc HS có thể trao đổi với bạn hoặc thầy, cô giáo.

GV dùng hệ thống câu hỏi trắc nghiệm khách quan, tự luận và yêu cầu học sinh chọn đáp án đúng trả lời trên bảng con (trắc nghiệm).

Câu 1. Thành phần tham dự hội nghị Ian-ta (từ 7-11/2/1945) gồm nguyên thủ các cường quốc

A. Anh, Pháp, Mĩ.

B. Đức Italia, Nhật Bản.

C. Anh, Mĩ, Liên Xô.

D. Liên Xô, Mĩ, Đức.

Câu 2. Quyết định nào của hội nghị Ian-ta đã tác động đến tình hình thế giới sau 1945 như thế nào?

A. Hình thành trật tự mới đa cực nhiều trung tâm.

B. Trật tự hai cực được xác lập do Mĩ và Liên Xô đứng đầu mỗi cực.

C. Mĩ muốn xác lập trật tự đơn cực do Mĩ chi phối và khống chế..

D. Một khuôn khổ trật tự đa cực mới hình thành do Mĩ và Liên Xô chi phối.

Câu 3. Đâu là nhiệm vụ quan trọng nhất của Liên hợp quốc?

A. Duy trì hòa bình và an ninh thế giới.

B. Phát triển mối quan hệ hữu nghị giữa các dân tộc

C. Tôn trọng chủ quyền của các dân tộc.

D. Thực hiện sự hợp tác quốc tế về kinh tế, văn hóa, xã hội và nhân đạo.

Câu 4. Hậu quả nguy hiểm nhất của Chiến tranh lạnh để lại cho loài người ngày nay là gì?

- A. Xây dựng hàng ngàn căn cứ quân sự, các khối quân sự.
B. Chế tạo các loại vũ khí hủy diệt.
 C. Thế giới luôn căng thẳng dễ xảy ra chiến tranh.
 D. Tốn quá nhiều tiền của và sức người để phục vụ cuộc chiến tranh này.

- Dự kiến sản phẩm

Câu	1	2	3	4
ĐA	C	B	A	B

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a) Mục tiêu: Giúp học sinh biết vận dụng các nội dung kiến thức vào thực tiễn, giải thích các sự kiện của thế giới ngày nay.

b) Nội dung: Các câu hỏi sau khi hình thành kiến thức mới. (tùy theo thời gian giáo viên hỏi 1 trong các câu hỏi sau và có thể yêu cầu HS về tìm hiểu thêm ở nhà)

Câu 1. Tại sao nói là hòa bình, ổn định và hợp tác phát triển kinh tế là xu thế của thế giới ngày nay?

Câu 2. Em hãy tìm kiếm những quốc gia nào trên thế giới đến nay vẫn còn bị tác động bởi quyết định của Hội nghị Ian-ta. Hãy viết khoảng 5 dòng những hiểu biết của em về quốc gia đó.

Câu 3. Nhiệm vụ to lớn nhất hiện nay của nhân dân ta là gì? Là học sinh em có nghĩa vụ gì đối với quê hương đất nước trong giai đoạn hiện nay?

c) Sản phẩm: Đáp án của HS

Câu 1. Vì hòa bình, chính là tình trạng không có chiến tranh, tạo cơ sở ổn định cho mọi người sinh sống và tập trung sản xuất và phát triển kinh tế. Dưới sự tác động của KH-KT làm cho kinh tế thế giới phát triển mạnh mẽ, đồng thời để phát huy lợi thế và thế mạnh của mỗi quốc gia nên giữa các nước cần phải hợp tác quốc tế thống nhất và mở rộng thị trường và xu hướng hợp tác phát triển kinh tế đã trở thành xu hướng chung của thế giới ngày nay.

Câu 2. Hai quốc gia: Hàn Quốc và Triều Tiên.
 Đến nay hai quốc gia này vẫn còn chia cắt, hình thành nên hai nhà nước với hai chế độ chính trị khác nhau và luôn trong tình trạng đối đầu căng thẳng.
 Hàn Quốc là quốc gia rất phát triển song Triều Tiên lại nghèo nàn lạc hậu nhưng sở hữu vũ khí hạt nhân.

Người dân li tán trong chiến tranh Triều Tiên đến nay vẫn mong ngóng đoàn tụ gia đình, tìm người thân, nhưng số lần gặp gỡ rất ít.

Câu 3.

- Nhiệm vụ: Tập trung sức lực phát triển kinh tế, làm ra nhiều của cải vật chất, ra sức học tập để chiến thắng nghèo nàn, lạc hậu. Đem lại ấm no, tự do và hạnh phúc cho nhân dân

- Là học sinh em có nghĩa vụ đối với quê hương đất nước trong giai đoạn hiện nay:
 => *học tập để góp phần vào công cuộc xây dựng quê hương đất nước ngày càng giàu đẹp.*

d) Tổ chức thực hiện:

* GV giao nhiệm vụ cho HS

***HƯỚNG DẪN VỀ NHÀ**

- Học bài cũ, chuẩn bị bài mới: Bài 12: Những thành tựu của cuộc CM KH-KT.
 Trả lời câu hỏi:

1. Cách mạng KH-KT từ những năm 40 của thế kỉ XX đến nay có những thành tựu gì?
2. Nêu ý nghĩa và tác động của cách mạng KH-KT đối với cuộc sống của con người ngày nay.
3. Đánh giá được ý nghĩa lịch sử, những tác động tích cực và hậu quả tiêu cực của cuộc cách mạng KH-KT.